

## حرف حساب

### اصرار سینمای ایران برای نمایش خانواده تک‌فرزندی

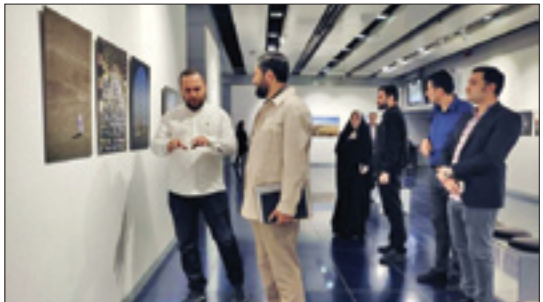


ابوالفضل آقبالی  
دبیر علمی جشنواره گوهر شاد

معمولاً آن تصویری که از خانواده در سینمای ایران ترسیم شده، متزلزل و آسیب‌پذیر است که خیلی چیزها در جایگاه خودش قرار ندارد. جایگاه مرد و پدر در سینمای ایران هم قابل تأمل است و اوج نگاه تخریبی به مردان و صِدیت با این جایگاه را اخیراً در یک فیلم دیده‌ایم. این تصویر خیلی اگزجره (بزرگنمایی) و غیرمنصفانه است. تصاویر مشابه دیگری در فیلم‌های دیگری از سینمای ایران دیده‌ایم؛ مردی که چه در جایگاه شوهر و چه در جایگاه پدر، نقش مفید و سازنده را ایفا نمی‌کند و حتی در یک فضایی به خانواده و همسرش ظلم یا خیانیت می‌کند. متأسفانه تصویر غالب از مردان در سینمای ایران اینگونه است. در این سال‌ها به یک دوگانه عجیب دامن زده شده است و گرفتار دوگانه زن مظلوم و مرد ظالم در فیلم‌ها شده‌ایم. این دوگانه‌ها و این صورت‌بندی تقابلی بین زن و مرد در این سال‌ها در تعدادی از فیلم‌ها دیده می‌شود. معمولاً فیلمی مثل «یک حبه قند» که یک خانواده گسترده را روایت می‌کند، یک اتفاق و استثناست. تصویر غالب، تصویر یک خانواده هسته‌ای تک‌فرزند است. آن چیزی که سینمای ایران اصرار دارد روایت کند از یک خانواده ایرانی، یک خانواده هسته‌ای است نه یک خانواده گسترده‌ای که در آن کودک وجود دارد و پدر بزرگ و مادر بزرگ در آن هست. عشق در سینمای ایران، در یک فضای غالباً فرخانواده‌ای اتفاق می‌افتد و ما عشق زن و شوهری در سینمای ایران نداریم یا اگر داریم کم است. این در حالی است که عشق زن و شوهری قابلیت دراماتیک دارد و عشق‌هایی که در سینما می‌بینیم، عشق بی‌سر و سامانی است. عشق‌هایی که عموماً ما در سینما شاهدش هستیم. عشق‌های قبل از ازدواج یا عشق‌های دوست‌دختر و دوست‌پسری هستند. سینمای ایران به درستی و با انصاف، خانواده ایرانی را روایت نکرده و کارنامه قابل قبولی در این زمینه نداشته است. شما نمی‌توانید خدمتی را که خانواده به اجتماع و فرهنگ کرده است، نایده بگیرید.

## رویداد

### برپایی نمایشگاه عکس «دور خدا بگرد»



نمایشگاه عکس «دور خدا بگرد» با محور سفر حجاج به سرزمین وحی افتتاح شد. نمایشگاه انفرادی عکس «دور خدا بگرد» به کوشش محمدحسن هندی از عکاسان برجسته سینما در گالری پردیس ملت برپا شد. هندی درباره ثبت آثار این نمایشگاه گفت: در این نمایشگاه، ثبت سلسی حجاج با معنویت، با معماری، با باوری که در رگ‌های ما جوشد، ریمت خالص اسلام در بر کشیدن بو و برنگ توحید قابل مشاهده است. وی همچنین افزود: نمایشگاه «دور خدا بگرد» مجموع کوشش من برای ثبت این آیین ابدی در دو حج تمتع سال‌های ۱۳۸۸ و ۱۳۸۹ است. به‌گردد کعبه بگرد. دور خدا بگرد که این گشتن شکل مسجل توحید است. نسبت من در این نمایشگاه با موسم و مراسم حج ثبت مصداق و تجلی معنویت در نسبت با بدن زائر و مکان مقدس است. در این نمایشگاه عکس، ۲۹ اثر در قطع ۵۰×۷۰، چهار اثر در قطع ۱۰۰×۷۰ و یک عکس به شکل پانوراما در قطع ۷۶×۱۸۰ به نمایش گذاشته شده است. نمایشگاه «دور خدا بگرد» که ۳۰ خردادماه ۱۴۰۲ در گالری پردیس ملت افتتاح شد تا ۹ تیرماه ادامه دارد.

## دیدگاه

### هنرهای تجسمی نیاز مند نقد و منتقد است

مجموعه هنرهای تجسمی در کشور از نبود جریان نقد و منتقد حرفه‌ای رنج می‌برد. محمد خراسانی زاده، مدیر کل هنرهای تجسمی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در دیدار با خانواده مرحوم کاشیسان، هنرمند فقید هنرهای تجسمی از نبود جریان نقد هنری در حوزه هنرهای تجسمی انتقاد کرد و گفت: «جریان نقد آثار هنری در کشور ما آنچنان که باید شکل نگرفته و این یکی از چالش‌های مهمی است که اکنون با آن مواجه هستیم. ما در ایران مورخان هنری اندکی داریم، چراکه عمدتاً به خلق اثر تمایل داشته‌ایم. استادان هنر ما نیز بیشتر مایل بوده‌اند آموزش دهند تا اینکه بخواهند بنویسند.»

خراسانی زاده اضافه کرد: «این منتقدان هنری هستند که مسیر هنر و هنرمندان را شفاف می‌کنند. نقد هنری در کشور ما نسبت به کمیت آثار هنری خلق شده ظرفیت بسیار کمی دارد، به نحوی که تقریباً نمی‌توان به آن پرداخت. اینک می‌توان پرسید که ما چند منتقد هنری در زمینه هنرهای تجسمی داریم؟ مقصود، منتقدانی است که بتوانند به تحلیل محتوای آثار هنری بپردازند و آثار هنرمندان را از منظرهای گوناگونی

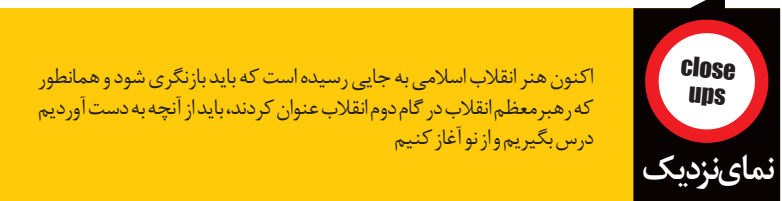


مثل روان‌شناختی، جامعه‌شناختی، فلسفی، سبک‌شناسی و اسطوره‌شناسی مورد تحلیل و ارزیابی قرار دهند.»  
مدیر کل هنرهای تجسمی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی گفت: «ما هنرمندانی داریم که سال‌ها پیش از دنیا رفته‌اند اما شاگردانشان سبک آنها را ادامه داده‌اند. اگر بخواهیم به چرخه کامل هنرهای تجسمی نزدیک شویم، باید بخش نقد هنری را پیش از پیش تقویت کنیم.»



## کتاب

### «شمایل صبح» یک گفت‌وگوی صمیمی با رابطه قلبی



اکنون هنر انقلاب اسلامی به جایی رسیده است که باید بازنگری شود و همانطور که رهبر معظم انقلاب در گام دوم انقلاب عنوان کردند، باید از آنچه به دست آوردیم درس بگیریم و از نو آغاز کنیم

## نمای نزدیک

و برخی از ناشران هم آن را منتشر می‌کنند اما تاریخ همیشه با حقیقت مواجه می‌شود و پایه آینده بر حقیقت گذاشته می‌شود. کتاب «شمایل صبح» که بر مبنای پرسش و پاسخ تهیه شده است در واقع در راستای کتاب «تجلی حماسه» است که بر مبنای درس گفتار بود. وجود این کتاب‌ها و نشستن پای صحبت هنرمندان انقلاب و بررسی آثار آنها لازم است و مسا باید نقاط اشتراک این تجربیات را کشف و تبیین کنیم. حواس مان باشد که هنرمند مفسر نیست. هنرمند قصه اثرش را می‌گوید. تمام آثار ملول از حرف‌های ناگفته است و این هنر انقلاب است که باید آن را بیرون بیاورد و تبیین کند.

## نیاز به ساندویچ‌های معرفتی

همچنین عبدالحمید قدیریان، هنرمند نقاش و چهره سال‌ها هنر انقلاب در این جلسه با اشاره بر مبحث ظهور عنوان کرد: فتنه سال گذشته نشان داد ما با جوان‌های مان ارتباط نداریم. یکی از راه‌های ارتباط با جوانان تولید اثری چون «شمایل صبح» است که گنج هنر انقلاب اسلامی را نشان می‌دهد. ما به سمت ظهور می‌رویم و با یک نگاه توحیدی همه چیز با برنامہ دقیق جلو می‌رود و مشکل

## سینما

### وعده اختصاص سالن‌های سینما به اکران فیلم کودک

## بچه‌ها فیلم می‌خواهند، سینما همیشه هست!



## محمد صادق عابدینی

اختصاصی سالن‌های سینما برای اکران فیلم‌های سینمایی کودک و نوجوان می‌تواند خبر خوبی باشد. اما پس از عقب‌ماندگی چندین ساله سینمای کودک از اقتصاد سینما، در سان قطعی نیست.

کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان که یکی از اصلی‌ترین متولیان سینمای کودک در ایران است، قصد دارد سالن‌های سینمایی جدیدی را برای اکران فیلم‌های کودک ایجاد کند.

محمد رضا کریمی صارمی، معاون تولید کانون می‌گوید: «تفاهم‌نامه خوبی با حوزه هنری منعقد شده است که ۱۱ سینما راه‌اندازی سالن‌های سینما در کنار هم قرار بگیریم و ۱۱ سینما را در تابستان راه‌اندازی کنیم و تا آخر امسال این مجموعه به ۳۰ سالن سینما می‌رسد. این موضوع یکی از معضلات بزرگ سینمای کودک در بحث چرخه اکران است که امیدوار هستیم نقشی در اکران و نمایش عمومی فیلم‌ها داشته باشیم.»

اختصاص سالن سینما برای اکران فیلم‌های کودک پیش از این نیز وجود داشته است. افزایش سالن‌های سینما به رقم قابل توجه ۳۰ سالن برای سینمای کودک قطعاً خبر خوبی است. اما می‌توان انتظار داشت که با این تعداد سالن، مشکلات سینمای کودک حل شود؟! روح‌الله سهرابی، مدیر کل نظارت بر عرضه و نمایش فیلم سازمان سینمایی، چندی پیش در تشریح وضعیت سینمای کودک گفته بود: «در سینمای کودک و نوجوان ما دچار عقب‌ماندگی تاریخی هستیم که به یک یا چند سال اخیر هم برنمی‌گردد.»

سهرابی راه‌حلی نیز برای جبران این عقب‌ماندگی تاریخی ارائه و تأکید کرده بود: «سینمای کودک و نوجوان را نباید تمام و کمال به میزان مخاطب و فروش گره بزیم و از اثربخشی آن غافل باشیم. راه‌اندازی صندوق پروانه به عنوان یکی از رویکردهای جدید سازمان سینمایی برای شروع و اتصال به مراحل بعدی حمایت جدی از سینمای کودک و نوجوان اقدامی مطلوب بوده است.» وی افزوده بود: «اگر بتوانیم نهادهای مراکزی که به نوعی وظیفه حمایت از فرهنگ‌سازی برای کودک و نوجوان را دارند، پای کار بیاوریم، سینما به عنوان یکی از مهم‌ترین ابزارهایی که می‌تواند کمک‌کننده باشد، کار خود را خواهد کرد. همانطور که بر عکس آن نیز ممکن است و پرداخت ناصحیح و ارائه اثری بدون مراقبت می‌تواند به این گروه سنی آسیب بزند.»

سهرابی راه‌حل نجات سینمای کودک را توجه به جریان تولید می‌داند، اما به نظر می‌رسد در کنار عواملی چون «سالن» و

## بازتاب

### انتشار محتوای مجرمانه کار دست فیس بوک داد

دولت مالزی به دلیل انتشار محتوای مجرمانه در فیس‌بوک، این شبکه اجتماعی را تحت پیگرد قانونی قرار می‌دهد. کمیسیون از تباطات کشور مالزی اعلام کرد فیس‌بوک اخیراً با حجم قابل توجهی از محتوای نامطلوب مرتبط با جنبه‌های «زنا، سلطنت، مذهب، افتراء، جعل هویت، قمار آنلاین و همچنین تبلیغات کلاهبرداری» مواجه شده است. این کمیسیون از فیس‌بوک خواسته است برخی از مطالب را حذف کند.

در بیانیه این نهاد قانونی در مالزی آمده است: «به رغم درخواست‌های مکرر، متا (شرکت مالک فیس‌بوک و اینستاگرام) نتوانسته است اقدام کافی برای رسیدگی به موضوع محتوای نامطلوب در پلتفرم خود انجام دهد و به طور کامل با تلاش‌ها برای حذف چنین محتواهایی همکاری نکرده است. پاسخ متا که کند و غیرضابط بخش بوده فوریت این موضوع را برآورده نکرده و منجر به افزایش نگرانی و نظارت عمومی شده است.»

مالزی همچنین از پیام‌رسان «تلگرام» خواسته است مطالب مرتبط با کلاهبرداری‌های آنلاین را حذف کند. تلگرام ابتدا در مقابل این خواسته دولت مالزی مقاومت کرد، اما اکنون در حال همکاری و انجام خواسته‌های مالزی است.

دولت مالزی برای حفاظت از ارزش‌های اخلاقی مردم خود از انتشار انیمیشن‌ها و فیلم‌های هالیوود با مضامین جنسی نامتعارف و تبلیغ همجنس‌گرایی جلوگیری می‌کند.

## پس‌نگاه

### یک کتاب توقیفی درباره‌های رفسنجانی

کتاب «کارنامه هاشمی رفسنجانی» یک اثر پژوهشی است که دولت تدبیر و امید آن را توقیف کرده بود اما مورد توجه پژوهشگران تاریخ معاصر قرار گرفته است.

سعید میرزایی، نویسنده کتاب «کارنامه هاشمی رفسنجانی» درباره این کتاب سه جلدی معتقد است که این کتاب می‌تواند مرجعی برای شناخت هاشمی رفسنجانی باشد. وی درباره کتاب خود نکات زیر را بیان کرده است:

«کارنامه هاشمی رفسنجانی» کتابی مستند است که بر اساس دست‌نوشته‌های ذکر شده در کتاب‌های هاشمی رفسنجانی نوشته شده است. جلد اول از تولد وی تا پایان دوران ریاست جمهوری را شامل می‌شود. جلد دوم دوران سیدمحمد خاتمی و محمود احمدی‌نژاد از سال ۷۶ تا ۹۲ را در بر دارد و جلد سوم هم دوران حسن روحانی تا زمان فوت هاشمی رفسنجانی را در بر می‌گیرد.

اگر کسی در ۵۰ سال آینده بخواهد فیلمی از هاشمی رفسنجانی بسازد، می‌تواند از کتاب «کارنامه هاشمی رفسنجانی» استفاده کند.

کتاب‌هایی که درباره هاشمی رفسنجانی نوشته شده شامل روایت‌هایی از خود وی و معمولاً بخش‌هایی از این روایت‌ها

مفقود و در بخش‌هایی نیز قهرمان‌سازی شده است. خودم یا این دید نگارش این کتاب را انجام داده که سعی کردم یک روایت خوب و درست از هاشمی رفسنجانی ارائه کنم. این کتاب را مؤسسه قدرولایت به چاپ رسانیده است.

کار جمع‌آوری اسناد، مصاحبه‌ها، خطبه‌ها و دست‌نوشته‌های هاشمی رفسنجانی را از سال ۱۳۹۰ شروع کردیم که جمع‌آوری این اطلاعات سه سال طول کشید و نگارش کتاب از سال ۹۳ تا ۹۶ به طول انجامید. اولین نسخه کتاب «کارنامه هاشمی رفسنجانی» برای دریافت مجوز در سال ۹۶ به وزارت ارشاد فرستاده شد که در دولت تدبیر و امید مجوز دریافت نکرد و به مدت پنج سال ممنوع‌الانتشار شد.